

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2021/374 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 27ης Ιανουαρίου 2021

για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/884 σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/891 όσον αφορά τον τομέα των οπωροκηπευτικών και από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2016/1149 όσον αφορά τον αμπελοοινικό τομέα, λόγω της πανδημίας COVID-19, και την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 και το άρθρο 64 παράγραφος 6,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 53 στοιχεία β) και η) σε συνδυασμό με το άρθρο 227,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/884 της Επιτροπής ⁽³⁾ εισήγαγε ορισμένες παρεκκλίσεις από τους κανόνες που ισχύουν, μεταξύ άλλων, στον αμπελοοινικό τομέα, σκοπός των οποίων ήταν να ανακουφίσουν τους επιχειρηματίες του αμπελοοινικού τομέα και να τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Ωστόσο, παρά τη χρησιμότητα των εν λόγω μέτρων, δεν κατέστη δυνατό να αποκατασταθεί η ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στην αμπελοοινική αγορά, ούτε αναμένεται να αποκατασταθεί σε βραχυπρόθεσμη και μεσοπρόθεσμη βάση λόγω της συνεχιζόμενης πανδημίας.
- (2) Επιπλέον, τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 εξακολουθούν να εφαρμόζονται στα περισσότερα κράτη μέλη και σε ολόκληρο τον κόσμο. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την επιβολή περιορισμών όσον αφορά το μέγεθος των κοινωνικών συναθροίσεων και εορτασμών, καθώς και όσον αφορά τις δυνατότητες κατανάλωσης τροφίμων και ποτών εκτός της οικίας. Το απαγορευτικό εξακολουθεί να επιβάλλεται σε ορισμένες περιοχές, σε συνδυασμό με την ακύρωση δημόσιων εκδηλώσεων και ιδιωτικών συγκεντρώσεων. Οι παράπλευρες συνέπειες αυτών των περιορισμών οδήγησαν σε περαιτέρω μείωση της κατανάλωσης οίνου στην Ένωση και σε επιβεβαιωμένη μείωση των εξαγωγών οίνου σε τρίτες χώρες. Επιπλέον, η αβεβαιότητα ως προς τη διάρκεια της κρίσης, η οποία προβλέπεται ότι είναι πολύ πιθανό να παραταθεί και μετά το τέλος του 2020, προκαλεί μακροπρόθεσμη ζημία στον αμπελοοινικό τομέα της Ένωσης, καθώς η κατανάλωση οίνου είναι απίθανο να ανακάμψει και θα χαθούν εξαγωγικές αγορές. Αυτός ο συνδυασμός παραγόντων έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην τιμολόγηση στην αμπελοοινική αγορά της Ένωσης. Τα αποθέματα που βρίσκονταν ήδη σε πρωτοφανή υψηλά επίπεδα στις αρχές της περιόδου εμπορίας 2019-2020 έχουν αυξηθεί. Τέλος, η επικείμενη συγκομιδή υψηλής απόδοσης του 2020, η οποία αναμένεται να υπερβεί τη συγκομιδή του 2019 κατά περίπου 10 εκατομμύρια εκατόλιτρα οίνου, θα συμβάλει στην περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης.
- (3) Κατά συνέπεια, δεδομένων της μακράς διάρκειας των περιορισμών που επιβάλλουν τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και της ανάγκης να διατηρηθούν οι περιορισμοί σε ισχύ, η σοβαρή οικονομική διαταραχή στις κύριες αγορές οίνου και οι συνακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις στη ζήτηση οίνου επιδεινώνονται.

⁽¹⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549.

⁽²⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

⁽³⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/884 της Επιτροπής, της 4ης Μαΐου 2020, σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/891 όσον αφορά τον τομέα των οπωροκηπευτικών και από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2016/1149 όσον αφορά τον αμπελοοινικό τομέα, λόγω της πανδημίας COVID-19 (ΕΕ L 205 της 29.6.2020, σ. 1).

- (4) Υπό το πρίσμα αυτής της εξαιρετικά σοβαρής διαταραχής της αγοράς και του πλήθους δυσχερών συνθηκών που αντιμετωπίζει ο αμπελοοινικός τομέας, οι οποίες οφείλονται στην επιβολή δασμών από τις Ηνωμένες Πολιτείες στις εισαγωγές ενωσιακών οίνων τον Οκτώβριο του 2019 και εξακολουθούν να υφίστανται ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων των συνεχιζόμενων περιοριστικών μέτρων λόγω της παγκόσμιας πανδημίας COVID-19, οι επιχειρήσεις του αμπελοοινικού τομέα της Ένωσης εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εξαιρετικές δυσκολίες. Ως εκ τούτου, είναι δικαιολογημένη η παροχή περαιτέρω βοήθειας στον αμπελοοινικό τομέα.
- (5) Η συνέχιση της εφαρμογής των μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης στον αμπελοοινικό τομέα της Ένωσης, τα οποία θεσπίστηκαν με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2020/884, θεωρείται καίριας σημασίας για να δοθούν στις επιχειρήσεις οι απαραίτητες δυνατότητες ευελιξίας για την εφαρμογή προγραμμάτων στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα της Ένωσης. Ειδικότερα, η πρόσθετη ευελιξία η οποία προβλέπει την εφαρμογή της πρώιμης συγκομιδής στο ίδιο αμπελοτεμάχιο για δύο ή περισσότερα συναπτά έτη, η ευελιξία ως προς την τροποποίηση των εν εξελίξει δράσεων, καθώς και η δυνατότητα πληρωμής για μερική υλοποίηση των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη βάσει των άρθρων 46 και 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, όταν η πλήρης υλοποίηση δεν ήταν δυνατή για λόγους που συνδέονται με την πανδημία COVID-19, έχουν διασφαλίσει ότι οι επιχειρήσεις του αμπελοοινικού τομέα της Ένωσης διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα για να αντιδράσουν στις αλλαγές που επέφερε η πανδημία COVID-19 και στους περιορισμούς που επιβλήθηκαν για τον έλεγχό της.
- (6) Δεδομένου ότι η πανδημία COVID-19 αναμένεται να συνεχιστεί και μετά τα τέλη του 2020 και, ως εκ τούτου, κατά τη διάρκεια σημαντικού μέρους του οικονομικού έτους 2021, κρίνεται αναγκαίο να παραταθεί η εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 1, 3, 4 και 6 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/884 καθ' όλη τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2021.
- (7) Το άρθρο 54 παράγραφος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149 της Επιτροπής (*) προβλέπει ότι η στήριξη στους δικαιούχους καταβάλλεται μόνον αν οι έλεγχοι καταδεικνύουν ότι μια συνολική δράση ή το σύνολο των επιμέρους ενεργειών που αποτελούν μέρος της συνολικής δράσης έχει εφαρμοστεί πλήρως. Ωστόσο, η πείρα που έχει αποκτηθεί μέχρι σήμερα έχει δείξει ότι, βάσει αυστηρής εφαρμογής της διάταξης αυτής, όταν επιμέρους ενέργειες που αποτελούν μέρος της δράσης δεν έχουν εφαρμοστεί πλήρως, αλλά έχει επιτευχθεί ο στόχος της συνολικής δράσης, η παρακράτηση του συνολικού ποσού της στήριξης για την εν λόγω δράση έχει αποδειχθεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, άδικη και άνιση.
- (8) Από τις παρατηρήσεις που διαβίβασαν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή προκύπτει ότι η εφαρμογή του κανόνα που προβλέπεται στο άρθρο 54 παράγραφος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149 οδηγεί σε δυσανάλογες δημοσιονομικές περικοπές για τους δικαιούχους που έχουν εφαρμόσει με επιτυχία μεγάλο μέρος της εγκριθείσας δράσης, αλλά δεν μπόρεσαν να ολοκληρώσουν επιμέρους ενέργειες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για την επιτυχή έκβαση της δράσης. Η μη ολοκλήρωση αυτών των επιμέρους ενεργειών δεν θέτει σε κίνδυνο τους στόχους της συνολικής δράσης, οι οποίοι σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να επιτευχθούν παρά τη μερική υλοποίηση. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν φαίνεται να δικαιολογείται η παρακράτηση της πληρωμής της στήριξης στο σύνολό της ή η απαίτηση ανάκτησης της στήριξης που καταβλήθηκε για δεόντως υλοποιηθείσες ενέργειες.
- (9) Η παρακράτηση ολόκληρης της στήριξης στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλει χρηματική ποινή στους δικαιούχους που έχουν υλοποιήσει σε μεγάλο βαθμό την πλήρη δράση και έχουν επενδύσει χρόνο, μέσα και προσπάθειες στις ολοκληρωθείσες ενέργειες. Αυτός ο δυνητικά άδικος αντίκτυπος επιδεινώνεται από την πανδημία COVID-19 και από τα προβλήματα ταμειακών ροών που συνδέονται με αυτήν.
- (10) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αναλογικότητα όσον αφορά την καταβολή στήριξης στις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης του αμπελοοινικού τομέα και να αποφευχθεί να πληγεί υπερβολικά ο αμπελοοινικός τομέας της Ένωσης, ο οποίος έχει ήδη αποδυναμωθεί λόγω της δυσχερούς κατάστασης της αγοράς και της πανδημίας COVID-19, θα πρέπει να καταβάλλεται μερική στήριξη για δράσεις που δεν έχουν υλοποιηθεί πλήρως, εφόσον επιτυγχάνεται ο συνολικός στόχος της δράσης. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι οι πλήρως υλοποιηθείσες ενέργειες, οι οποίες αποτελούν μέρος μιας τέτοιας δράσης, είναι επιλέξιμες για στήριξη από την Ένωση.

(*) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2016/1149 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 2016, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα εθνικά προγράμματα στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 555/2008 της Επιτροπής (ΕΕ L 190 της 15.7.2016, σ. 1).

- (11) Στις περιπτώσεις αυτές, η στήριξη που καταβάλλεται για τη δράση θα πρέπει να υπολογίζεται ως το άθροισμα της στήριξης για τις ενέργειες που υλοποιήθηκαν πλήρως, μείον το 100 % του ποσού της στήριξης που διατέθηκε στις ενέργειες που δεν υλοποιήθηκαν, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο δικαιούχος λαμβάνει ποσό ανάλογο προς την προσπάθεια που καταβλήθηκε σε σχέση με τις πλήρως υλοποιηθείσες ενέργειες.
- (12) Επομένως, οι κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί (ΕΕ) 2020/884 και (ΕΕ) 2016/1149 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (13) Προκειμένου να αποφευχθούν διαταραχές στην εφαρμογή των μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης στον αμπελοοικονομικό τομέα της Ένωσης και να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση μεταξύ των δύο οικονομικών ετών, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και οι τροποποιήσεις του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/884 θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή αναδρομικά από τις 16 Οκτωβρίου 2020,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/884

Το άρθρο 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/884 τροποποιείται ως εξής:

- 1) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 22 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149, κατά τη διάρκεια των ετών 2020 και 2021, η πρώιμη συγκομιδή μπορεί να εφαρμοστεί στο ίδιο αμπελοτεμάχιο επί δύο ή περισσότερα συναπτά έτη.»

- 2) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 53 παράγραφος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149, τα κράτη μέλη μπορούν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που σχετίζονται με την πανδημία COVID-19, να επιτρέπουν αλλαγές που πραγματοποιούνται το αργότερο έως τις 15 Οκτωβρίου 2021, χωρίς προηγούμενη έγκριση, υπό την προϋπόθεση ότι οι αλλαγές αυτές δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα οποιουδήποτε μέρους της δράσης και των συνολικών στόχων της και υπό την προϋπόθεση ότι δεν γίνεται υπέρβαση του συνολικού ποσού της εγκριθείσας στήριξης. Οι αλλαγές αυτές κοινοποιούνται από τους δικαιούχους στην αρμόδια αρχή εντός των προθεσμιών που ορίζουν τα κράτη μέλη.»

- 3) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 53 παράγραφος 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149, τα κράτη μέλη μπορούν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που συνδέονται με την πανδημία COVID-19, να επιτρέπουν στους δικαιούχους να προτείνουν αλλαγές που πραγματοποιούνται το αργότερο έως τις 15 Οκτωβρίου 2021, και οι οποίες τροποποιούν τον στόχο της συνολικής δράσης που έχει ήδη εγκριθεί στο πλαίσιο των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 45, 46, 50 και 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, υπό την προϋπόθεση ότι τυχόν εν εξελίξει επιμέρους ενέργειες που αποτελούν μέρος της συνολικής δράσης έχουν ολοκληρωθεί. Οι αλλαγές αυτές κοινοποιούνται από τους δικαιούχους στην αρμόδια αρχή εντός των προθεσμιών που ορίζουν τα κράτη μέλη και απαιτείται προηγούμενη έγκρισή τους από την αρμόδια αρχή.»

- 4) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 54 παράγραφος 4 τρίτο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφιο του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149, όσον αφορά τις αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται το αργότερο έως τις 15 Οκτωβρίου 2021, όταν οι δράσεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των άρθρων 46 και 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 δεν εφαρμόζονται για τη συνολική έκταση για την οποία ζητήθηκε στήριξη, για λόγους που σχετίζονται με την πανδημία COVID-19, τα κράτη μέλη υπολογίζουν την καταβλητέα στήριξη βάσει της έκτασης που προσδιορίζεται από τους επιτόπιους ελέγχους μετά την υλοποίηση.»

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149

Το άρθρο 54 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149 τροποποιείται ως εξής:

1) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Μολονότι η στήριξη καταβάλλεται κανονικά μετά την υλοποίηση του συνόλου της δράσης, καταβάλλεται στήριξη για υλοποιηθείσες επιμέρους ενέργειες, εάν οι έλεγχοι καταδεικνύουν ότι οι εναπομένουσες ενέργειες δεν στάθηκε δυνατό να εκτελεσθούν λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, ή εάν οι έλεγχοι καταδεικνύουν ότι, ακόμη και αν οι εναπομένουσες ενέργειες δεν εκτελέστηκαν, ο συνολικός στόχος της δράσης έχει παρ' όλα αυτά επιτευχθεί.»

2) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«2α. Εάν οι έλεγχοι καταδεικνύουν ότι μια συνολική δράση που καλύπτεται από την αίτηση στήριξης δεν υλοποιήθηκε πλήρως, αλλά ο συνολικός στόχος της δράσης επιτεύχθηκε, τα κράτη μέλη καταβάλλουν στήριξη για τις επιμέρους ενέργειες που υλοποιήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 2 και επιβάλλουν κύρωση ίση με το 100 % του ποσού που είχε αρχικά διατεθεί για τις ενέργειες της αίτησης στήριξης οι οποίες δεν υλοποιήθηκαν πλήρως.

Στις περιπτώσεις που το ποσό της στήριξης το οποίο καταβλήθηκε μετά την υλοποίηση των επιμέρους ενεργειών είναι υψηλότερο από το ποσό που καθορίστηκε ως οφειλόμενο μετά τη διενέργεια ελέγχων, τα κράτη μέλη ανακτούν την αχρεωστήτως καταβληθείσα στήριξη.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, εάν έχει καταβληθεί προκαταβολή, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν την επιβολή κύρωσης.»

3) στην παράγραφο 3, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Εάν οι έλεγχοι καταδεικνύουν ότι μια συνολική δράση που καλύπτεται από την αίτηση στήριξης δεν υλοποιήθηκε πλήρως σε περιπτώσεις άλλες από εκείνες που ορίζονται στην παράγραφο 2, και εάν η στήριξη καταβλήθηκε κατόπιν επιμέρους ενεργειών που αποτελούν μέρος της συνολικής δράσης η οποία καλύπτεται από την αίτηση στήριξης, τα κράτη μέλη ανακτούν την καταβληθείσα στήριξη.»

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Το άρθρο 1 εφαρμόζεται από τις 16 Οκτωβρίου 2020.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 27 Ιανουαρίου 2021.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN